

1914. évi XLIII. t.-c. 49. §-ának utolsó bekezdése, sem az e törvény végrehajtása tárgyában kiadott utasításnak ugyan-csak 49. §-a nem tartalmaz kötelező rendelkezést arról, hogy a bíróság előtt használatba venni szándékozott kereskedelmi levelek után készpénzben is leróható illetéket a bíróság előtt való használatba vétel előtt készpénzben is be kell fizetni és a készpénzbeli fizetés elmaradása esetére alkalmazandó bírságot sem állapít meg, a készpénzbeli fizetés elmaradására pedig a bejelentés körüli késedelmekre nézve az ill. szab. 129. §-ának megállapított bírság alkalmazásának helye, az esetek különböző volta miatt sem lehet, a panaszost a terhén a megtámadott határozattal fenntartott bírság alól felmenteni kellett annál is inkább, mert a készpénzben fizethető illetékek alatt rendszerint és külön törvények által egyes megkülönböztetett esetek kivételével csak a kiszabás alapján fizetési meghagyás kézbesítése útján érvényesített illetékeket lehet és kell érteni.

A járdakészítés költsége közteher lévén, nem tekintendő az ingatlan vételárához számítandó adósságnak. (Közigazgatási Bíróság 2524/1928. sz.) A pótilleték kiszabása a panaszosokkal szemben az 1900:XXXIV. t.-c. 98. §-ára hivatkozással az adásvételi szerződés ama rendelkezése folytán történt, hogy „a ház előtt készített aszfaltjárda költségei a vevőket terhelik.“ Az említett költségeket nem lehet az idézett §. szerint az átruházott dolgot terhelő olyan adósságnak tekinteni, amely a vételárhoz számítandó. A törvényhely most idézett szövegéből nyilvánvaló, hogy a hozzászámításnak magánjogi természetű tartozásokra nézve van helye, amelyek a valóban kifizetett összeggel együtt alkotják a vételárát. Az aszfaltjárda készítésének költsége azonban nem ilyen természetű adósság, hanem magát az ingatlant terhelő köztartozás, ennek összegét a felek nem is számították a vételárhoz és hogy külön említés történt róla a szerződésben, annak nem lehet egyéb értelmet tulajdonítani, minthogy e tekintetben sem akartak semmi további vitára alkalmat adni, bár a vevők fizetési kötelezettsége a szerződés megkötésekor megvolt s a kiszabásnál alapul vett összegre külön kikötés nélkül is fennállott.

Ha a szülő a gyermekeivel kötött ajándékozási szerződésben kikötötte, hogy később esetleg születendő gyermeke részére a testvérek egyenlő részt átadni kötelesek, az ezen átadás foganatosságát tartalmazó nyilatkozat nem esik újabb ajándékozási illeték alá. (Közigazgatási Bíróság 14.040/1927. Az ügyiratok alapján megállapított tényállás szerint M. S. 1911-ben oly kikötéssel ruházta át ingatlan vagyonát akkor életben volt hét gyermekére, hogy ezek kötelesek az utóbb születendő gyermekeknek abból egyenlő részt

átbocsátani úgy, hogy a vagyomból minden gyermeke egyenlő arányban részesedik. Az ezuttal elbírálás tárgya „Nyilatkozat” című okirat annak a kikötésnek felel meg, amennyiben az utóbb született két gyermek részletetésével helyesbítés jogcímén egy-egy kilenced részben határozza meg a M. S.-tól származott kilenc gyermek tulajdonjogát a nevezett ingatlanaira. Ennek a tényállásnak az alapján nem lehet megállapítani önállóan illetékköteles új ügylet létrejöttét az utóbb született két gyermekkel szemben a telekkönyvben már tulajdonos testvéreiktől tehát oldalági rokontól nyert ajándékozás címén. Ez az újabb ügylet ugyanis valójában a tulajdonképpen ajándékozó szándékának alapján keletkezik, annak eredeti szándékát valósítja meg. Az alapügyletnek az utóbb születendő gyermekek részletetésére vonatkozó kikötése nem bontó feltétel, mert születésük ténye a szerződés hatályát nem szünteti meg. Nem is felfüggesztő feltétel, mert a szerződésnek azonnali hatálybaléptét nem akadályozta az említett kikötés szerződésbe foglalása. Ezért az 1920:XXXIV. t.-c. 90. §-ában a feltételekre, különösen a bontó feltételre nézve meghatározott szabályok itt alkalmazást nem találnak, a felfüggesztő feltételre megállapított szabály pedig az újabb ügylet külön illetékmentessége mellett szól, mert ilyen feltétel megállapítása esetén az illetéket a szerződés megkötésekor ugyan ki kell szabni, de annak befizetését a fél kérelmére a feltétel bekövetkeztéig fel kell függeszteni. Mindezekre való tekintettel, de különösen azért, mert a két okiratot helyesen csak teljes egységnek lehet tekinteni, mert csak így eredményezi az ajándékozó valódi akaratának érvényesülését s ezenkívül még arra is figyelemmel, hogy az első okirat alapján a m. kir. kincstár az elajándékozott ingatlan egész értéke után már megkapta a teljes illetéket, a rendelkező rész szerint kellett határozni.

Új Magyar Magánjog

Dr. Szladits Károly
egyet. ny. rendes tanárnak

négy kötetre tervezett magánjogi tankönyvéből
m o s t j e l e n t m e g a

Dologi Jog

B o l t i á r a 25 p e n g ő

A többi három kötet a következő sorrendben jelenik meg:

- I. Kötelmi jog.
- II. Családi és öröklésijog.
- III. Általános rész.